דרך מצותיך — מצות נזירות

(פ' נשא) ענין מצות הנזירות שיגדל הנזיר פרע [(שע"ד)] ואסור לו בל"ת לגלח שערו כל ימי נזרו [(שע"ג)], וגם אסור ביין [(שס"ח-שע"ב)] ומלטמא למתים [(שע"ה, שע"ו)]: ופי' האריז"ל כי הנזיר ידמה לעליון ר"ל לבחי' א"א וע"ש בטעמי מצות פ' נשא. וביאור הדברים יובן עפ"י מארז"ל במגילה במה הארכת ימים א"ל מימי לא הקפדתי כו' והם הכל מדת חסידות, וצ"ל מהו השאלה במה הארכת ולמה לא סגי להם אם האריך ימיו מצד שקיים התומ"צ כדין וכהלכה כדכתיב כי היא חייך כו' וגם למה הוצרכו להשיב להם שטעם אריכות הימים שלהם הוא מצד אותן המדות חסידות דוקא:

אך הענין דמבואר בזהר שלח ע"פ היש בה עץ אם אין רמז להם רמיזא דחכמתא על מה דשאילו בקדמיתא היש הוי' בקרבנו אם אין אמר תמון תחמון אי הוה אתחזי' להאי או להאי אמר לון אי תחמון דאיבא דארעא כשאר ארעי דעלמא יש בה עץ אילנא דחיי ולא מאתר עילאה יתיר ואי תחמון דאיבא דארעא יתיר ומשניא מכל אתר דעלמא תנדעון דהא מעתיקא קא נגיד ואתמשך ההוא שינוייא עילאה מכל אתרי דעלמא ובדא תנדעון היש בה עץ אם אין כו' עכ"ל, וע"ש בפי' הרמ"ז ובמק"מ דהכוונה אם ההשפעה מז"א או מא"א וזהו אם עץ או אין ואע"ג דכל ההשפעה מקורה מא"ס ב"ה וא"כ מאי נפקא מיניה בין זו לזו הרי מ"מ ע"כ מקורה מא"א וגם מלמע' מזה מאוא"ס ממש, אך הענין שההשפעה הנמשכת מז"א הוא בבחי' חו"ג שהגבו' מצמצם שיהי' בבחי' מיעוט כראוי לפי המקבלים ואע"ג דשרש השפעה זו מאוא"ס מ"מ היא נמשכת בהתלבשות ממש תוך הז"א ויורד עפ"י מדותיו כו' משא"כ ההשפעה הנמשכת מא"א שהוא רב חסד ובלי גבול ולכן אם איבא דארעא יתיר ומשניא כו' היינו מפני שנמשך מא"א שאינו בבחי' צמצומי' כלל ואע"ג שגם השפעת א"א נמשך באמצעות ז"א היינו דרך מעביר לבד ואינו משתנה האור (ע' רמ"ז שם ועמ"ש במצות ברכת כהנים), עכ"פ למדנו מהזהר שיש השפעות בעוה"ז ג"כ מבחי' א"א ממש שנמשך רק דרך מעביר בז"א והשפעות אלו הם בלי צמצומי' ובשינוי' עילאה משאר השפעות עוה"ז שרובם ככולם ע"י הז"א כו':

ועפי"ז יש לפרש מארז"ל במה הארכת ימים ר"ל בשינוי יותר מנוהג העולם ששינוייא עילאה זה ודאי הוא מהשפעת א"א דוקא שממנו נמשך אורכא דיומין וכדפי' בר"ח ולכן שאלו במה הארכת ופירש"י באיזה זכות ר"ל באיזה זכות זכית שיומשך עליך השפעת א"א בעצמו שלא ע"י התלבשות בז"א בגבורות וצמצומי' רק דרך מעביר לבד ולא הוה סגי לי' בקיום התורה ע"פ שורת הדין לבד שהרי התורה נמשכת מז"א כמ"ש מימינו אש כו' לכן השיבו שקיים מילי דחסידות וע"ש בגמרא שרובם רומזים למדות דא"א כמו לא עמדתי על מדותי שהרי כן בא"א נאמר נושא עון וכן מדת הוותרנות וכן לא נסתכלתי בדמות אדם רשע שכן הוא ית' טהור עיניים כו', ומזה למדנו שאם ירצה

האדם להמשיך עליו שפע מא"א צריך לעשות איזה זכיות הנוגעי' שם דוקא: ובזה יובן ענין הנזיר שנק' קדוש לפי שגידול שערותיו ומניעתו מיין וטומאה רומז הכל לא"א כי שערות הוא בחי' השפעה שמבחי' מותרי מוחין והנה בא"א להיותו א"ס לכן אף במותרי מוחין שלו יש בהם קדושה נפלאה והרי כתיב וזרח משעיר למו שמשערות דא"א נמשך התהוות ח"ע מקור התורה כו' משא"כ בז"א יוכל להיות איזה יניקה לחיצוני' מהשערות וכנז' אצלינו במ"א בביאור מארז"ל דר' בנאה הוה מציין מערתא ואשכח דשרה מעיינא לי' לאברהם ברישי' כו' ולכך בז"א מספר ראשו כנז' בלקו"ת [להאריז"ל] שם שהוא העברת השערות וע' זהר ע"פ ואיש כי ימרט ראשו טהור הוא כו' ולכך כל אדם מותר לו לגלח שערותיו (לבד הפאות והזקן שהם מהארת א"א בז"א) לפי שצריך לידמות למדות דז"א וא"כ אדרבה המגדל שערותיו ניוול הוא וממהות הטהרה לגלחם כנז' בר"ח, משא"כ הנזיר שמתדמה לא"א צריך לגדל פרע כמו שהוא בא"א וזרח משעיר כו' קדוש יהיה ואסור לשתות יין שרומז על הגבורות ובא"א כולו חסדים וכן אסור מלטמא כי הוא ית' טהור עיניים כו':

•••

מצות תמיד בכל יום [(ת"א)] עמ"ש פ' ויצא ע"פ והכשבים הפריד כו':

•••

מצות פרט עוללות [(ר"כ - רכ"ג)] עמ"ש ע"פ ורחל היתה יפ"ת כו':

•••

מצות ד' שומרים [(נ"ז, נ"ט, ס')] עמ"ש בענין לשמרה שמור זו משנה בתורה ע"פ כנשר יעיר קינו:

•••